

สอน. กับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำในไร่อ้อย ตามระเบียบวาระอ้อยแห่งชาติ

โดย ดร.ประเสริฐ ตปนียากุล เลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
วันจันทร์ที่ 31 มกราคม 2554 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

จัดโดย 3 สมาคมโรงงานน้ำตาล

เรื่องวาระอ้อยแห่งชาติที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ได้ให้ความเห็นชอบไว้ตั้งแต่เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2551 นั้น มีเป้าหมายในเรื่องระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี 2552-2554 ผลผลิตอ้อยของชาวไร่อ้อย ต้องได้อ้อย โดยเฉลี่ย 15 ตันต่อไร่ และความหวานของอ้อยเฉลี่ยที่ 13 ซี.ซี.เอส. ในทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนี้ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ได้จัดสัมมนาระดมสมองจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำแผนการพัฒนาด้านอ้อย เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2551 และทางกระทรวงอุตสาหกรรมได้นำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาแผนปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 ซึ่งคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายเสนอไป

วาระอ้อยแห่งชาตินี้ จะมีการดำเนินการในเรื่องของการลดต้นทุนการผลิตให้ได้ โดยการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น และความหวานของอ้อยก็ต้องดีขึ้นด้วย จากที่ได้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ยที่ 10-12 ตันต่อไร่ ต้องได้เพิ่มเป็นเฉลี่ยอย่างน้อย 15 ตันต่อไร่ ซึ่งมีความเป็นไปได้ เพราะในปัจจุบันมีบางแห่งสามารถปลูกได้ถึง 20 ตันต่อไร่ หรือมากกว่าก็ยังมี

สำหรับเรื่องการผลิตน้ำตาล ในวาระอ้อยแห่งชาติได้มีเป้าหมายที่จะให้อ้อยหนึ่งตันต้องผลิตเป็นน้ำตาลทรายได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งผลิตน้ำตาลทรายได้เพียง 90 กิโลกรัมต่อ 1 ตันอ้อย ซึ่งจัดว่าผลิตได้น้อยมากเมื่อนำไปเทียบกับประเทศผู้ผลิตน้ำตาลรายอื่นๆ อย่างบราซิล ออสเตรเลีย หรือ จีน ประเทศเหล่านี้บางประเทศผลิตน้ำตาลทรายได้ถึง 130 กิโลกรัม ต่อ 1 ตันอ้อย ถ้าเราไม่ทำการพัฒนาในเรื่องเหล่านี้ เราจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน ในตลาดโลกได้ หรือแม้กระทั่งการแปรสภาพของน้ำตาลทราย เป็นผลิตภัณฑ์อื่น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า เราต้องรีบคิดรีบทำอย่างจริงจังกับเรื่องเหล่านี้

การเพิ่มผลผลิตอ้อยต่อไร่ นั้นย่อมแยกไม่ได้กับการที่ชาวไร่อ้อยต้องมีน้ำ เพราะถ้าไร่อ้อยไม่มีน้ำเพียงพอเรื่องอื่นๆ ไม่ต้องพูดถึง เรื่องของไร่อ้อยกับน้ำนี้ ตลอดระยะเวลา 20-30 ปีมาแล้วที่ชาวไร่อ้อยต้องทำไร่อ้อยกันแบบรอลงอย่างเดียว ในวาระอ้อยแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องแหล่งน้ำเป็นอย่างมาก เพราะถ้าไร่อ้อยมีน้ำ ผลผลิตต่อไร่จะต้องเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายในยุคนี้ นับเป็นยุคประวัติศาสตร์เลยทีเดียวของบรรพบุรุษในเรื่องการพัฒนาอ้อยได้ เรื่อง

แหล่งน้ำนั้นงบประมาณอยู่ที่กระทรวงเกษตรฯ ตั้งงบประมาณไป 700 ล้านบาท อนุมัติมา 65 ล้านบาท โดยจะให้หลักการวิศวกรรมแหล่งน้ำเน้นชาวไร่อ้อยในพื้นที่เป็นหลัก แล้วหลังจากดำเนินการแล้วต้องมาประเมินกันด้วยว่าโครงการที่ทำไปนั้นคุ้มกับที่ลงทุนไปหรือไม่ หรือจะต้องปรับปรุงแก้ไขกันอย่างไร ก็ต้องว่ากันไป ที่สำคัญเรื่องข้อมูลต่างๆ ทุกๆ ฝ่ายก็ต้องช่วยกัน แล้วทาง สอน. จะดำเนินการในเรื่องงบประมาณจากทางรัฐบาลเอง

ในระยะเวลาที่ผ่านมาเรื่องวาระอ้อยแห่งชาติยังไม่เป็นจริงเลย ในปีนี้พวกเราต้องช่วยกันเพื่อทำให้วาระอ้อยแห่งชาติเกิดผลขึ้นมาให้ได้ อย่างทางกองทุนฯ ขณะนี้มีเงินขึ้นมาบ้างก็ต้องนำมาทำประโยชน์ให้แก่ชาวไร่อ้อย กองทุนไม่ได้มีนโยบายเก็บเงินไว้กินดอกเบี้ยวเฉยๆ โดยได้มีโครงการในการให้ชาวไร่อ้อยกู้เงินเพื่อนำไปพัฒนาแหล่งน้ำ 2,000 ล้านบาทก่อน ซึ่งเรื่องนี้ทาง ธ.ก.ส. ก็ทำ ช่วยกันทำไม่ได้เป็นคู่แข่งกันที่ผ่านมากองทุนฯ ไม่ได้ทำอย่างนี้เลย ทั้งๆ ที่เรามีชาวไร่อ้อยที่ปลูกอ้อยอยู่ถึง 7 ล้านไร่ เป็นการเหมาะสมที่กองทุนฯ ต้องดูแลชาวไร่อ้อยให้ดี ให้ดีที่สุดต่อไปไร่อ้อยของเราจะต้องไม่เป็นอ้อยคอยฝนอีกต่อไป

การดำเนินการอย่างนี้ในต่างประเทศเขาทำมาก่อนเราตั้งนานแล้ว ไม่ใช่เรื่องน้ำเพียงอย่างเดียว ว่ากันตั้งแต่เรื่องผลผลิต เรื่องโรค เรื่องพันธุ์อ้อย เรื่องดิน เรื่องปุ๋ย เรื่องการขนส่งอ้อยเข้าโรงงาน เขามีการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างชัดเจน อย่างเงิน 105 บาทต่อตันอ้อยปีนี้ได้มา โดยท่านรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และกองทุนฯ ก็เป็นเงินปลอบใจ

อีกเรื่องหนึ่ง การเผาอ้อย เรื่องนี้ก็สำคัญ ทำให้เกิดต้นทุนทางสังคม อากาศเสีย อย่างที่จังหวัดกำแพงเพชรผู้ว่าฯ เริ่มไม่พอใจแล้ว เด็กๆ ในพื้นที่เริ่มมีอาการแพ้อากาศเพราะอ้อยไฟไหม้ ทำให้อากาศสกปรก ความสกปรกของอ้อยเผา ทำให้จุลินทรีย์ของโรงงานพัง เพราะอ้อยสกปรกมีสภาพเหมือนกระดาษทรายทำให้เกิดความเสียหายกับเครื่องจักรของโรงงาน โรงงานต้องตั้งบฯ ซ่อมแซมปีหนึ่งๆ เป็นเงินนับ 10 ล้านบาท อาจจะมีถึง 20 ล้านบาท นอกจากนั้นแล้วการเผาอ้อยยังทำให้ระบบนิเวศในไร่อ้อยเสียหายด้วย ถ้าไม่มีการเผาอ้อยระบบนิเวศในไร่อ้อยก็จะดีขึ้น

ปัจจุบันนี้มีข่าวว่า บางพื้นที่คนตัดอ้อยรังเกียจอ้อยเผาเพราะทำให้ปอดสกปรก ในทางสากลโลก ก็จะมีรังเกียจที่มาของน้ำตาลที่มีการเผาอ้อย ชาวที่น่ายินดีเรื่องของอ้อยสด ปรากฏว่าในทางภาคอีสานบางโรงงานมีอ้อยสดเข้าโรงงานถึง 90 เปอร์เซ็นต์ เรื่องอย่างนี้เราต้องให้ความรู้แก่ชาวไร่อ้อย ที่เรายังทำไม่ได้เพราะเรายังไม่พยายามทำให้ถึงที่สุด